

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JEZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW KLASY 7

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

CZYTANIE I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY:

- odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba, grafika, fotografia) określa temat utworu i poruszony problem
- zna pojęcie komizmu w dziele literackim
- odczytując sens utworu, dostrzega podstawowe wartości uniwersalne
- rozpoznaje rodzaje literackie, próbuje rozróżniać ich gatunki, w tym: komedię, tragedię,
- zna podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, inwokację, symbol, alegorię
- odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, z pomocą nauczyciela wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

- rozumie rozbieżności między wymową a pisownią
- częściowo rozumie mechanizm upodobień fonetycznych
- z pomocą nauczyciela rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny
- próbuje wskazać temat słowotwórczy i formant
- częściowo zna zasady tworzenia wyrazów złożonych
- z pomocą nauczyciela rozpoznaje imiesłowy
- częściowo dostrzega zróżnicowanie słownictwa
- rozumie pojęcie błędu językowego
- zazwyczaj poprawnie przytacza cudze wypowiedzi
- najczęściej poprawnie zapisuje spółgłoski twarde i miękkie
- zna niektóre zasady pisowni partykuły „nie”

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI:

- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę oraz argumenty, próbuje podawać przykłady do argumentów
- stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu
- pomocą nauczyciela tworzy: recenzję, rozprawkę, przemówienie,
- próbuje formułować pytania do tekstu

IV. SAMOKSZTAŁCENIE:

- uczestniczy w projektach edukacyjnych

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY:

- podejmuje próby samodzielnego odczytania różnych tekstów
- rozpoznaje rodzaje literackie, rozróżnia ich gatunki, w tym: pieśń, tren, fraszkę, komedię, tragedię
- zna podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, inwokację, symbol, alegorię, próbuje określać ich funkcje
- odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do wątków literackich i kulturowych
- wskazuje podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, inwokację, symbol, alegorię, próbuje określać ich funkcje
- znajduje związki między dziełem literackim a tekstem współczesnej kultury popularnej
- zna pojęcie komizmu, próbuje określać jego funkcje
- próbuje określać wartości estetyczne poznawanych tekstów
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

- rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych
- rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny
- wskazuje temat słowotwórczy i formant
- rozpoznaje rodzinę wyrazów
- zna niektóre zasady tworzenia wyrazów złożonych
- rozpoznaje imiesłowy
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa
- rozumie, na czym polega błąd językowy
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi
- poprawnie zapisuje spółgłoski twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne
- zna większość zasad pisowni partykuły „nie”

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI:

- próbuje gromadzić materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi
- samodzielnie formułuje tezę i argumenty
- formułuje pytania do tekstu
- odróżnia przykład od argumentu
- potrafi wnioskować
- tworząc wypowiedź, stara się stosować odpowiednią do formy kompozycję

IV. SAMOKSZTAŁCENIE:

- korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

I. KSZTAŁCENE LITERACKIE I KULTUROWE:

CZYTANIE TEKSTÓW LITERACKICH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY:

- rozpoznaje rodzaje literackie- epikę, lirykę, dramat, określa ich cechy charakterystyczne, rozróżnia ich gatunki, w tym: pieśń, tren, fraszkę, komedię, tragedię, balladę, epopeję
- określa funkcje neologizmu, inwokacji, symbolu, alegorii
- wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog
- uzasadnia przynależność gatunkową różnych utworów literackich
- potrafi określić wartości estetyczne tekstów literackich

- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką, określa ich funkcje
- interpretując utwory literackie, odnosi się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

- rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny
- wskazuje temat słowotwórczy i formant, określając rodzaj formantu
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych
- rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany
- rozumie zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i o ograniczonym zasięgu, rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone
- rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa poprawnych form gramatycznych imion i nazwisk
- rozumie, na czym polega grzeczność językowa
- rozróżnia normę językową i wzorcową
- poprawnie zapisuje spółgłoski twarde i miękkie, dźwięczne i bezdźwięczne oraz samogłoski ustne i nosowe
- zna zasady pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI:

- zazwyczaj funkcjonalnie stosuje środki retoryczne
- redaguje plan własnej wypowiedzi
- rozumie rolę akapitów
- odróżnia przykład od argumentu
- zgadza się z cudzymi poglądami, polemizuje z nimi, uzasadniając swoje zdanie
- rozpoznaje manipulację językową
- streszcza, parafrazuje tekst

IV. SAMOKSZTAŁCENIE:

- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania
- rozwija nawyki systematycznego uczenia się

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

CZYTANIE TEKSTÓW LITERACKICH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY:

- rozpoznając rodzaje literackie, przypisuje omawiany utwór do odpowiedniego rodzaju
- wskazuje cechy gatunkowe czytanych tekstów
- zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach
- określa w tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego, naukowego
- porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną, poddaje ją refleksji

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

- wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym
- łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń
- stosuje imiesłowowy równoważnik zdania, rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie i odwrotnie
- rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i o ograniczonym zasięgu, rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone- określa ich funkcje w tekście
- używa poprawnych form nazw mieszkańców, nazw miejscowych
- rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu
- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI:

- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę
- tworząc wypowiedź, rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego
- dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów

IV. SAMOKSZTAŁCENIE:

- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE:

CZYTANIE TEKSTÓW LITERACKICH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY:

- rozpoznając rodzaje i gatunki literackie, określa wszystkie ich cechy, bezbłędnie przypisuje czytane utwory do odpowiedniego rodzaju i gatunku
- określając w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną, poddaje ją rozbudowanej refleksji
- w różnorodnych tekstach współczesnych (kultury popularnej) znajduje nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych
- jego interpretacje tekstów są przemyślane i cechują się dojrzałością.

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE:

- w sposób dojrzały i świadomy posługuje się językiem
- rozróżnia typy wypowiedzi i stosuje je adekwatnie do sytuacji oraz stylu
- stosuje zróżnicowane słownictwo
- rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową, stosując się do nich
- wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI:

- tworzy wypowiedzi przemyślane, dojrzałe, poparte dogłębną argumentacją oraz przykładami, cechujące się bogatym słownictwem
- wykazuje szczególną dbałość o poprawność językową, ortograficzną, interpunkcyjną
- interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcje zastosowanych środków stylistycznych

IV. SAMOKSZTAŁCENIE:

- rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy
- rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii

